

Bryssel 3.9.2025
COM(2025) 461 final

2025/0256 (APP)

Ehdotus

NEUVOSTON ASETUS

**tietojenvaihtoa, avunantoa ja koulutusta koskevan toimintaohjelman perustamisesta
euron suojaamiseksi rahanväärennykseltä kaudeksi 2027–2034 (Perikles V -ohjelma)
annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) .../2028 soveltamisen
ulottamisesta muihin kuin osallistuviin jäsenvaltioihin**

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

Tässä ehdotuksessa esitetään soveltamisen alkavan 1. tammikuuta 2028, ja se koskee 27 jäsenvaltion unionia.

Perikles-ohjelma on tietojenvaihtoa, avunantoa ja koulutusta koskeva toimintaohjelma euron suojaamiseksi rahanväärennykseltä. Se perustettiin 17. joulukuuta 2001 tehdyllä neuvoston päätöksellä 2001/923/EY. Sen vaikutuksia laajennettiin 17. joulukuuta 2001 tehdyllä neuvoston päätöksellä 2001/924/EY koskemaan myös jäsenvaltioita, jotka eivät olleet ottaneet euroa valuutakseen. Muutoksilla, joita näihin perussäädöksiin on myöhemmin tehty neuvoston päätöksillä 2006/75/EY, 2006/76/EY, 2006/849/EY ja 2006/850/EY, asetuksella (EU) N:o 331/2014, neuvoston asetuksella (EU) 2015/768¹ ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/840², on jatkettu ohjelman voimassaoloaikaa 31. joulukuuta 2027 saakka.

Komissio on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', 133 artiklan perusteella tehnyt ehdotuksen Perikles-ohjelman jatkamisesta myös vuoden 2027 jälkeisen monivuotisen rahoituskehiksen puitteissa.

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 139 artiklassa määrätään, että sopimuksen 133 artiklassa tarkoitettuja toimenpiteitä, jotka liittyvät euron käyttöön, ei sovelleta jäsenvaltioihin, joita koskee poikkeus.

Koska Perikles-ohjelman nojalla toteutettavien tietojenvaihdon, henkilövaihdon sekä avunantoa ja koulutusta koskevien toimenpiteiden olisi kuitenkin oltava yhdenmukaisia koko unionissa, olisi toteutettava tarvittavat toimenpiteet samantasoisien suojan varmistamiseksi eurolle myös niissä jäsenvaltioissa, joiden virallinen valuutta ei ole euro. On tärkeää, että myös ne jäsenvaltiot, jotka eivät ole ottaneet euroa käyttöön, osallistuvat aktiivisesti Perikles-ohjelmaan. Useilla näistä jäsenvaltioista, kuten Romaniassa ja Bulgariassa, on merkittävä rooli, kun ne kokoavat asiantuntijoita Kaakkois-Euroopasta vahvistamaan euron suojaamista väärentämiseltä tuolla alueella.

Tällä ehdotuksella olisi ulotettava Perikles-ohjelma niihin Euroopan unionin jäsenvaltioihin, jotka eivät ole vielä ottaneet euroa yhteiseksi rahaksi.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

• Oikeusperusta

Unionin lainsäädäntö, joka koskee euron suojaamista rahanväärennykseltä, kuuluu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 133 artiklan soveltamisalaan. Kyseisessä artiklassa määrätään, että Euroopan parlamentti ja neuvosto säätävät tavallista lainsäätämisyjärjestystä noudattaen ja Euroopan keskuspankkia kuultuaan toimenpiteistä, jotka ovat tarpeen euron käytössä yhteisenä rahana. Määräystä sovelletaan ainoastaan niihin jäsenvaltioihin, jotka eivät ole ottaneet euroa yhteiseksi rahaksi.

¹ Neuvoston asetus (EU) 2015/768, annettu 11 päivänä toukokuuta 2015, asetuksen (EU) N:o 331/2014 soveltamisen ulottamisesta muihin kuin osallistuviin jäsenvaltioihin, [EUVL L 121, 14.5.2015, s. 1](#).

² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/840 tietojenvaihto-, avunanto- ja koulutusohjelman perustamisesta euron suojaamiseksi rahanväärennykseltä (Perikles IV -ohjelma) (EUVL L 103, 5.4.2021, s. 1). Tällä asetuksella kumottiin asetus (EU) N:o 331/2014.

Tämä ehdotus perustuu SEUT-sopimuksen 352 artiklaan, joka muodostaa oikeusperustan Perikles-ohjelman soveltamisen ulottamiselle niihin jäsenvaltioihin, jotka eivät ole ottaneet euroa yhteiseksi rahaksi.

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

Tämä ehdotus on toissijaisuusperiaatteen mukainen. Euroopan yhteinen raha on julkinen hyödyke, jolla on selkeä monikansallinen ulottuvuus, ja tämän vuoksi euron suojaaminenkin on euroalueen yksittäisen jäsenvaltion etua ja vastuuta laaja-alaisempi tehtävä. Kun otetaan huomioon euron liikkuminen rajojen yli ja kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden syvät kytkökset euron väärentämiseen (valmistus ja jakelu), kansallista suojaa on täydennettävä EU:n aloitteella. Vain näin voidaan varmistaa johdonmukainen kansallinen ja kansainvälinen yhteistyö ja puuttua mahdollisiin uusiin monikansallisiin riskeihin.

- **Suhteellisuusperiaate**

Ehdotettu asetus on tarpeellinen, soveltuva ja tarkoituksenmukainen toivotun lopputuloksen saavuttamisen kannalta. Siinä ehdotetaan jäsenvaltioiden keskinäisen sekä komission ja jäsenvaltioiden välisen yhteistyön tehokasta lujittamista rajoittamatta kuitenkaan jäsenvaltioiden mahdollisuutta suojella euroa rahanväärennykseltä. Unionin tason toimet ovat oikeutettuja, koska niillä autetaan selkeästi jäsenvaltioiden yhteisiä pyrkimyksiä suojata euroa ja rohkaistaan käyttämään unionin yhteisiä rakenteita toimivaltaisten viranomaisten välisen yhteistyön ja tietojenvaihdon lisäämiseksi.

- **Toimintatavan valinta**

Asetus on asianmukainen oikeudellinen väline, kun on luotava kehys euron suojaamiseksi rahanväärennykseltä. Se on jatkoa 21. syyskuuta 2021 annetulle asetukselle (EU) 2021/1696 tietojenvaihtoa, avunantoa ja koulutusta koskevan toimintaohjelman perustamisesta euron suojaamiseksi rahanväärennykseltä kaudeksi 2021–2027 (Perikles IV -ohjelma) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/840 soveltamisen ulottamisesta muihin kuin osallistuviin jäsenvaltioihin.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

Komissio teki ennakkoarvioinnin valmistellessaan asetusta (EU).../20xx tietojenvaihtoa, avunantoa ja koulutusta koskevan toimintaohjelman perustamisesta euron suojaamiseksi rahanväärennykseltä vuoden 2027 jälkeiselle ajalle (Perikles V -ohjelma). Ennakkoarvioinnin yhteydessä kerätyt ja esitetyt tiedot soveltuvat suoraan koskemaan tätä ehdotusta.

Sidosryhmiltä pyydettiin näkemyksiä euron suojaamisesta rahanväärennykseltä samassa yhteydessä kun järjestettiin julkinen kuuleminen turvallisuuden alaa koskevasta EU:n rahoituksesta.

- **Perusoikeudet**

Ehdotus on Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 artiklassa vahvistettujen unionin arvojen ja Euroopan unionin perusoikeuskirjassa vahvistettujen perusoikeuksien mukainen, kun ehdotetun aloitteen tavoitteet liittyvät perusoikeuksien edistämiseen ja perusoikeuskirjan soveltamiseen. Takaamalla unionin yhteisen rahan turvallinen käyttö maksuvälineenä ehdotuksella edistetään esimerkiksi elinkeinovapautta.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Tähän ehdotukseen neuvoston asetukseksi on liitetty rahoitus selvitys, jossa esitetään talousarviovaikutukset sekä tarvittavat henkilö- ja hallintoresurssit. Talousarviovaikutusten osalta rahoitus selvitys vastaa – oikeusperustaa lukuun ottamatta – rahoitus selvitystä, joka on liitetty ehdotukseen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi (EU) .../20 tietojenvaihtoa, avunantoa ja koulutusta koskevan toimintaohjelman perustamisesta euron suojaamiseksi rahanväärennykseltä vuoden 2027 jälkeiseksi ajaksi (Perikles V -ohjelma).

5. LISÄTIEDOT

- Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt

Ei sovelleta

- Selittävät asiakirjat (direktiivien osalta)

Ei sovelleta

Ehdotus

NEUVOSTON ASETUS

tietojenvaihtoa, avunantoa ja koulutusta koskevan toimintaohjelman perustamisesta euron suojaamiseksi rahanväärennykseltä kaudeksi 2027–2034 (Perikles V -ohjelma) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) .../2028 soveltamisen ulottamisesta muihin kuin osallistuviin jäsenvaltioihin

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 352 artiklan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen, kun esitys lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin hyväksynnän³,

noudattaa erityistä lainsäätämisyjärjestystä,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Perikles V -ohjelman perustamisasetuksessa (EU) .../2028⁴ säädetään, että sitä sovelletaan jäsenvaltioissa perussopimusten mukaisesti. Perussopimuksen 139 artiklassa määrätään, että jäsenvaltiot, joita koskee poikkeus, eivät osallistu perustamissopimuksen 133 artiklan nojalla hyväksyttyihin euron käyttöön liittyviin toimenpiteisiin.
- (2) Perikles V -ohjelman nojalla toteutettavien tietojenvaihdon, henkilövaihdon sekä avunantoa ja koulutusta koskevien toimenpiteiden olisi kuitenkin oltava yhdenmukaisia koko unionissa. Sen vuoksi olisi toteutettava tarvittavat toimenpiteet samantasoisien suojan varmistamiseksi eurolle myös niissä jäsenvaltioissa, joiden virallinen valuutta ei ole euro.
- (3) Sen vuoksi asetuksen (EU) ... soveltaminen olisi ulotettava myös muihin kuin neuvoston asetuksen (EY) N:o 974/98⁵ 1 artiklan a alakohdassa määriteltyihin osallistuviin jäsenvaltioihin.

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Ulotetaan asetuksen (EU) .../2028 soveltaminen myös muihin kuin asetuksen (EY) N:o 974/1998 1 artiklan a alakohdassa määriteltyihin osallistuviin jäsenvaltioihin.

³ EUVL C ..., ... , s...

⁴ COM(2025)462 [[lisätään koko nimi ja julkaisuviite].

⁵ Neuvoston asetus (EY) N:o 974/98, annettu 3 päivänä toukokuuta 1998, euron käyttöönotosta ([EYVL L 139, 11.5.1998, s. 1](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1998/974/oj>[EYVL L 139, 11.5.1998, s. 1](#)).

Muista kuin osallistuvista jäsenvaltioista olevat yhteisöt voivat saada rahoitusta, jos ne ovat asetuksen (EU) .../... 8 artiklan 8 artiklassa tarkoitettuja toimivaltaisia kansallisia viranomaisia.

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2028.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja